

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 27 januari 2010

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om boxning på idrottsforum.org

Boxningssporten är en intressant metafor för kapitalismen. Liksom kapitalismen uppstod boxning ur en universellt mänsklig praktik, i det förra fallet att till varje pris skaffa sig materiella fördelar, i det senare lusten och/eller behovet att engagera sig i fysiskt handgemäng. Efterhand har regler för hur organiserade slagsmål, som kallades boxning, skulle genomföras utarbetats och implementerats, varigenom boxning har blivit en sport. På samma sätt har kapitalismen blivit föremål för omfattande statlig reglering i syfte att mildra dess värsta konsekvenser. Nu kallas kapitalismen marknadsekonomi och har till och med kunnat inkorporeras i den politiska praktiken hos vänsterrörelser vars ursprungliga syfte var att avskaffa den. Men medan kapitalismen fortsätter att vara föremål för kontroverser och nya ingripande från staten, har boxning som legitim sport gradvis kommit att accepteras av det stora flertalet människor. Proffsboxningsförbudet i Sverige avskaffades så sent som 2006, och även om läkarna klagat så tycks boxningssporten stå stark också i Sverige. Likheten med kapitalismen föresvävade säkert inte Arne K. Lang under författandet av hans boxningshistorik *Prizefighting: An American History* (McFarland), trots att han ges epitetet sociolog av sitt förlag. I själva verket är han varken sociolog eller, som vår recensent Hans Bolling konstaterar, historiker – vilket inte betyder att han inte kan skriva boxningen amerikanska historia, bara att den inte blir så bra.

Om proffsboxning av amatörhistoriker

Hans Bolling

Historiska institutionen, Stockholms universitet

*Arne K. Lang***Prizefighting: An American History**

266 sidor, inb., ill.

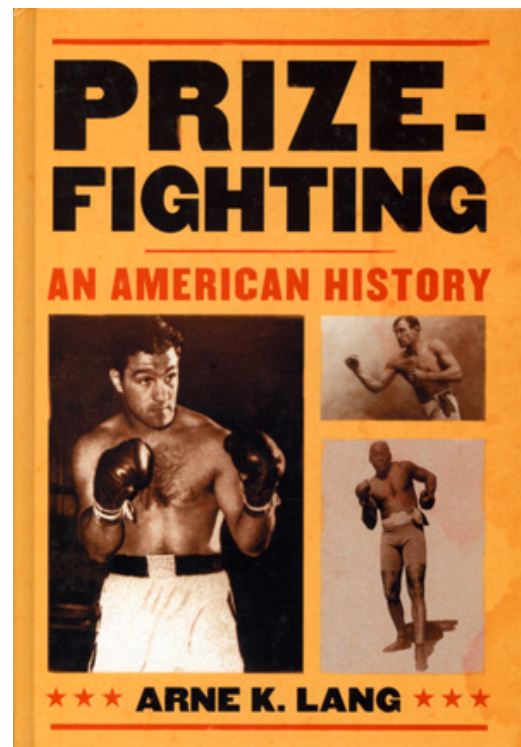
Jefferson, NC: McFarland 2009

ISBN 978-0-7864-3654-5

Är det sportsligt att slå någon annan på käften? Det är en fråga som tenderar att dyka upp lika regelbundet som perenna växter i naturen. När det sportsliga i att slå någon annan på käften är på tapeten är det oftast boxning som debatteras. De som försvarar boxningen brukar svänga sig med uttryck som "the noble art of self-defence" och påpeka att den för med sig en hel del socialt gott. De som inte finner något sportsligt i att slå en annan person på käften talar å andra sidan om en brutal och grym aktivitet, vilken resulterar i såväl akuta som kroniska skador på framför allt ögon och hjärna.

Mitt eget förhållande till boxningen tenderar att variera, utan att jag därför känner dåligt samvete på grund av bristande konsekvens. Till viss del styrs mitt ställningstagande av den senaste bok jag läst, författare som Norman Mailer och Joyce Carol Oates kan få mig väldigt fascinerad och positivt inställd till

"the noble art" medan svaga skribenter får mig att sluta upp bakom Sten Sjöholm, Yngve Hamrin och Martin Ingvar. Den Las Vegas-baserade "sociologen" Arne K. Lang har med boken *Prizefighting. An American History*, trots årstiden, medverkat till att frågan åter börjat gro i mitt medvetande.

Lang har tagit sig an en minst sagt omfattande uppgift. Han vill nämligen skriva proffsboxningens historia med start i dess inte alltid så blygsamma början som en del av den engelska aristokratins vadslagningskultur och avsluta i det 21:a århundradet. Om man så vill från James Figg till Floyd Mayweather Jr. Förutom den rejält tilltagna tidsperioden vill författaren anlägga ett brett perspektiv på fenomenet. Boken ska inte enbart handla om det som händer i ringen, huvudfokus sägs ligga utanför ringen. Lang har alltså tagit på sig ett mycket omfattande pensum, låt vara att inga kvinnor tillåts äntra ringen.

För att gå iland med detta mandomsprov har författaren delat upp bokens 266 sidor i 29 kapitel. Kapitlen är till största delen kronologiska med namn som "Noblemen and Knockabouts", "The Boomtown Boxing Phenomenon", "The War and the Walker Law", "Floyd and Sonny", "The Rise and Fall of Ali" och "The Golden Boy" där boxningens historia berättas och händelse staplas på händelse. Även kapitlens inbördes relation är i huvudsak kronologisk även om det finns undantag. Det finns bland annat specialkapitel om olika etniska grupper som till viss del får leva sitt eget liv i förhållande till den boxningssportens historia som berättas. Det ger bland annat bokens två längsta kapitel: *Boxing and Jews* och *Boxing and Blacks*. Det kan vid en första anblick framstå som tillräckligt många kapitel, men jag saknar åtminstone två: inlednings- och avslutningskapitel.

Det faktum att Lang täcker flera århundraden innebär givetvis att det finns en del intressanta berättelser i texten. I en tid när allt fler entreprenörer och politiker tycks hysa uppfattningen att satsningar på stora idrottsevenemang är ett bra sätt att sko sig själva, utveckla lokalsamhället och "sätta det på kartan", är till exempel historien om när staden Shelby i Montana, med tusentals invånare, anordnade en titelmatch i tungviktsboxning mellan Jack Dempsey och Tommy Gibbons inte bara roande utan också

kanske sedelärande. Staden har dock återhämtat sig något och har i dag, enligt sin hemsida, 3 304 invånare. Det går heller aldrig att komma ifrån att det alltid är fascinerande att läsa om Jack Johnson även om vi här inte får ta del av hans svenska framträdanden.

” Det går heller aldrig att komma ifrån att det alltid är fascinerande att läsa om Jack Johnson även om vi här inte får ta del av hans svenska framträdanden.

Det är också roligt att genom hela boken få ta del av oddsen vid många matcher och vadslagningens betydelse för boxningssport. Lang är kunnig på området, även om han framställs som sociolog i bokens baksidestext så är det inom Las Vegas spelindustri som han är verksam, bland annat på det genom filmen *Casino* berömda maffiahotellet Stardust. Hans enda tidigare publicerade verk är enligt Library of Congress katalog *Sports betting 101 : making sense of the bookie business and the business of beating the bookie* utgiven av Gambler's Book Club 1992. Tyvärr använder han sig inte av sina stora kunskaper om spel och dobbel för att lyfta undersökningen över det rent deskriptiva. Likaså är den amerikanska proffsboxningens promotorsgiganter sedan 1970-talet Don King och Bod Arum mycket flitigt förekommande, men det är aldrig de som är i riktigt fokus utan istället olika boxare och deras matchlistor.

Prizefighting är trots allt i stycken trevlig läsning även om Lang tyvärr inte behärskar det historiska hantverket. Men som de flesta vet så hindrar det sällan människor att tro att de kan skriva historia. Trots att Arne K. Lang näppeligen kan sägas vara en fångslände stylist så är hans genomgång av amerikansk boxning stundtals läsvärd, i alla fall för oss som inte är väl inlästa på ämnet. Framställningen blir dock svagare med tiden ju närmare vår tid, desto sämre. Det framstår helt enkelt som om det blir bra endast när det som behandlas är väl genomskrivet redan tidigare. Det är också i de senare delarna som det blir tydligt att författaren inte är historiker utan snarare entusiast som fuskar på ett område han inte riktigt behärskar. Likt många skribent före honom tappar han perspektiv och det hela blir snarast en uppställning av vad han har funnit och vet. Bokens avslutande dryga 100 sidor påminner nämligen i sin personhistoriska mani om en annan bok utgiven av samma förlag, Burton och Benita Boxermans genomgång av baseballspelare av judisk härkomst i *Jews and Baseball*.

Det är möjligt att en del av min oförmåga att till fullo uppskatta *Prizefighting* beror på intellektuell lättja från min sida, den där akademiska vanan att vilja ha alla förutsättningar för läsningen presenterade i ett inledningskapitel och att i ett slutkapitel få trådarna ihopdragna i ett försök att förklara det fenomen som presenterats över ett par hundra sidor. I och med att båda saknas lyckas författaren inte övertyga mig om att det som tas upp är viktigt och nödvändigt.

Trots att jag inte är helt övertygad om storheten i Arne K. Langs bok bidrog den inte till att få mig mer negativt inställd till boxningssporten. Det rör sig bitvis, i bokens första hälft, om såväl trevlig som spännande läsning. Påståendena som finns inledningsvis, samt på baksidan, att det framför allt handlar om boxningens utveckling utanför ringen framstår dock i och med avsaknaden av en samlad analys av boxningens utveckling i förhållande till lagstiftning, spel och dobbel, entreprenörer med mera mest som falsk marknadsföring. Jag kan dock, med varmt hjärta, rekommendera boken till dem som vill läsa historier om amerikansk proffsboxning före andra världskriget.

 Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

 Buy this book from Amazon.co.uk

 Buy this book from Amazon.com